

FNÆFY

Futhark

Verenigingsblad van de Scandinavische Vereniging Groningen

december 2025

jaargang 19

Beste leden,

Het jaar 2025 is alweer bijna ten einde. Lijkt het bij u ook elk jaar sneller te gaan? Alsof ik gisteren nog het voorwoord voor de Futhark van 2024 aan het schrijven was.

Ook dit jaar hebben we ons best gedaan u een gevarieerd programma aan lezingen voor te schotelen. De onderwerpen dienen zich soms vanzelf aan, en soms moeten we even inspiratie opdoen of informeren bij onze zusterverenigingen. Het aantal toehoorders op onze avonden is meestal niet hoog, maar de aanwezigen zijn altijd wel geïnteresseerd in de inhoud van de lezing. Dat horen we regelmatig van sprekers terug, die blij verrast zijn met een aandachtig publiek en vele vragen over de lezing.

Maar als bestuur zouden we het fijn vinden om meer mensen in de zaal zien zitten...

We realiseren ons dat de lezingen altijd op avonden zijn. We probeerden altijd te variëren tussen de dagen, maar in de nabije toekomst zullen we voornamelijk op dinsdag en donderdag lezingen hebben. Onze vaste plek, het Harmoniegebouw van de RUG, heeft namelijk besloten om de avondopenstelling op een aantal avonden te beperken. Dat betekent dat alleen op dinsdag en donderdag de zaal tot 22 uur beschikbaar is.

Maar gedurende het jaar proberen we ook activiteiten op andere tijden en plekken te organiseren, zoals samen naar de film in Groningen of naar het Filmfestival in Leeuwarden.

Wat we ons soms afvragen is, of er leden zijn voor wie de reis naar het Harmoniegebouw in Groningen in de avond wat moeilijk is. Door problemen met vervoer of omdat u de avond liever niet alleen de deur uit gaat. Mocht dat bij u het geval zijn, wilt u dit alstublieft mailen aan ons (mail@scandinavischevereniginggroningen.nl) of bellen naar 06-14901173 (Christa). We kunnen dan kijken of er een mogelijkheid is om vervoer te regelen. Maar misschien ook om te kijken of we incidenteel een activiteit overdag kunnen plannen. Laat het in elk geval aan ons weten.

December hebben we in elk geval afgesloten met twee activiteiten: de Lucia-viering op 9 december en het weekend daarna stonden we op de Zweedse kerstmarkt. Hierover leest u verderop in de Futhark een verslagje.

Dus het bestuur gaat in de kerstperiode van een welverdiende rust genieten.

We hopen u natuurlijk volgend jaar weer te zien bij een van onze activiteiten. En houdt u ook uw mail in de gaten voor eenmalige acties als samen een keer naar een Scandinavische film in de bioscoop met aansluitend een drankje.

God jul och ett gott nytt år.
God jul og et godt nytt år
Glaedelig jul og godt nytår

Mede namens
Trijntje Buma, Petra Broomans, Frank Houwaard

Christa Nagel, voorzitter Scandinavische Vereniging

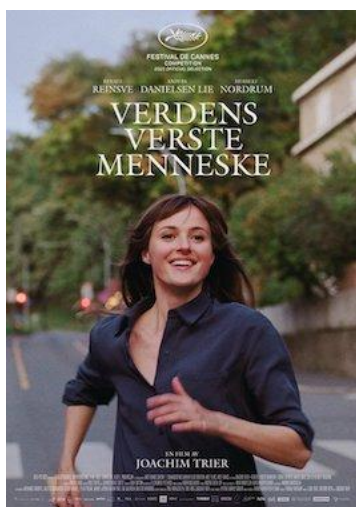

Een terugblik op onze activiteiten in 2025

Januari - Film 'Verdens verste menneske'

We hebben op onze jaarlijkse filmavond in januari gekeken naar de film *The worst person in the world*. De film gaat over Julie (gespeeld door Renate Reinsve), een studente geneeskunde die later psychologie en fotografie gaat studeren. Ze is achter in de 20 als ze een relatie krijgt met Aksel, haar baas. Aksel neemt haar mee naar zijn familie en wil graag een gezin stichten, iets waar Julie nog niet zeker van is. Ze is ondertussen aan het experimenteren met schrijven. Op een receptie ontmoet ze Eivind, voor wie ze valt. Ondanks het feit dat ze beiden een relatie hebben, brengen ze de nacht door, zonder verdere belofte aan elkaar. Ze weten van elkaar alleen de voornaam.

Julie schrijft een kort essay over feminisme en orale seks en imponeert hiermee Aksel, die haar aanspoort het stuk online te publiceren. Haar dertigste verjaardag viert ze bij haar gescheiden moeder thuis, haar vader komt niet opdagen.

Als Julie later in een boekhandel werkt ziet ze daar Eivind verschijnen, met zijn vriendin Sunniva. Ze realiseert zich dat ze droomt van een leven met Eivind en beëindigt haar relatie met Aksel. Ook Eivind maakt een eind aan zijn relatie en ze gaan samenwonen. Ze merkt - na een trip met paddenstoelen - dat ze heerlijk zichzelf is bij Eivind. Maar ze wordt ongemakkelijk als ze van Aksels broer hoort dat Aksel ongeneeslijk ziek is. Ondertussen heeft ze ontdekt dat ze zwanger is van Eivind, maar twijfelt omdat ze beiden geen kinderen willen. Ze vertelt Eivind dat ze meer tijd wil om na te denken. Ze brengt weer tijd door in het ziekenhuis met Aksel, die haar bekent dat hij nog steeds van haar houdt. Ze deelt haar nieuws over de zwangerschap en blijft twijfelen, ondanks de verzekering van Aksel dat ze een goede moeder zal zijn. Ze fotografeert plekken uit Aksels kindertijd en maakt foto's van Aksel.

Als ze op een nacht een voicemail ontvangt van Aksels broer dat hij op sterven ligt, weet ze zich geen raad en wandelt door de straten, ziet de zon opkomen, overweldigd door het idee dat Aksel gaat sterven. Tijdens het douchen krijgt ze een miskraam.

Een tijd later werkt ze als fotografe op een filmset waar ze een actrice volgt. Even later ziet Julie de actrice lopen met Eivind, met een baby.

De film gaat over de existentiële zoektocht en de keuzestress van een jonge vrouw in de huidige tijd. Julie worstelt met het maken van keuzes: op het gebied van studie, op het gebied van relaties en of ze wel of niet moeder wil worden. Ze is streng voor zichzelf en vindt zichzelf de slechtste persoon ter wereld. De film, die is geregisseerd door Joachim Trier, ontving twee Oscarnominaties (beste film en beste originele scenario) en Renate Reinsve won tijdens het Cannes filmfestival de prijs voor beste actrice.

Februari – Bror Hjorth en Carl Milles, Zweedse kunstenaars uit begin 20^e eeuw

Tineke Wedzinga-Jorissen kennen jullie hoogstwaarschijnlijk wel. Ze heeft veel boeken vertaald en vertaalt nog steeds romans uit het Zweeds naar het Nederlands en heeft haar eigen vertaalbureau Sveatrans. Haar vertaaloeuvre is indrukwekkend.

Ook geeft ze taalcursussen en organiseert ze studiereizen. Daarnaast interesseert ze zich ook voor diverse Scandinavische onderwerpen, waar ze ook lezingen over geeft. Reden voor de SVG om haar uit te nodigen. We hebben uit een indrukwekkende lijst met onderwerpen gekozen voor haar lezing over de Zweedse beeldhouwers Carl Milles (1875-1955) en Bror Hjorth (1894-1968).

Deze twee beeldhouwers zijn tijdgenoten, maar hadden toch weinig contact met elkaar. Kunnen we in Nederland een beeld van hen vinden? Nee, helaas is er geen werk van hen in ons land te zien. Wel in België, in het museum voor Moderne Kunsten.

Begin twintigste eeuw kregen beide mannen gelegenheid om in Parijs te studeren. Bror Hjorth bleef daar gedurende de jaren '20 wonen, voordat hij weer terugkeerde naar zijn geboortestreek bij Uppsala. Nadat hij zich de eerste jaren van zijn carrière vooral toeleegde op beeldhouwkunst, ging hij later steeds meer schilderen. Hij interesseerde zich voor Afrikaanse kunst, later ook voor de volkskunst en nog later religieuze motieven. Bij het schilderen maakte hij gebruik van vrolijke felle kleuren en robuuste vormen. Een van zijn beroemdste werken is te zien in de kerk in Jukkasjärvi waar een prachtige Læstadius-triptiek te zien is (zie foto). Ook in Karesuando zijn in de kerk fraaie reliëfs van hem te vinden.

In Uppsala woonde hij met zijn eerste vrouw Tove in het huis dat later een museum werd: het Bror Hjorthshus. Zijn doorbraak kwam in de dertiger jaren toen er ophef ontstond over zijn erotisch getinte werken.

Carl Milles ging met een beurs begin 1900 naar Parijs en reisde daarna door naar München waar hij ook trouwde. Terug in Zweden vestigde hij zich uiteindelijk op Lidingö waar hij bij zijn villa ook zijn beelden ging exposeren. Dat resulteerde uiteindelijk in het beroemde park Millesgården. Daar is te zien dat er altijd een verbinding met water in zijn werken zit. Hij heeft dan ook vele fonteinen ontworpen. Een van zijn bekendste werken is de Hand van God dat in Eskilstuna staat. Dit iconische beeld is vele keren gereproduceerd. In Stockholm staat de versie waar de VN hem in 1946 de opdracht toe gaf. En ook in Detroit, waar hij zich later vestigde, is een 'originale' versie van de hand van God te zien.

Maart – In het Zwaluwhuis: overcultuurbemiddeling en muziek

Op 25 maart hield Janke Klok een lezing over twee Betsy's uit Groningen. De lezing had een intrigerende titel en ik kende alleen Betsy Bakker-Nort.

Ik had al een keer een mooie korte film van Beno Hofman over Betsy Nort gezien. In Beno's Stad (<https://www.youtube.com/watch?v=sbcdbU9uUUE>) besteedt Hofman aandacht aan het leven van Betsy Nort. Hij brengt ook haar vertaalwerk uit het Noors, Zweeds en Deens onder de aandacht en laat alle plekken waar ze in Groningen woonde zien.

In haar lezing vertelde Janke Klok dat Betsy Bakker-Nort (1874-1946) als zeventienjarige naar Scandinavië reisde om Scandinavische talen te studeren. Ze vertaalde tussen 1900 en 1910 meer dan twintig romans, verhalenbundels en jeugdboeken uit het Deens, Noors en Zweeds. Ze was bevriend met Aletta Jacobs, werd lid van de Groningse afdeling van de Vereniging voor Vrouwenkiesrecht (VVVK) toen die in 1895 werd opgericht en zette zich gedurende haar hele leven in voor de rechten van de vrouw. Haar werk als cultuurbemiddelaar is minder bekend. Janke Klok ging in op de vragen wat Betsy Bakker-Nort vertaalde en wat haar vertaaloeuvre vertelt over haar passies en het Nederlandse uitgeefland in de periode 1900-1910.

Over de andere Betsy wist ik zo goed als niets. Ik had de naam Julia Culp weleens gehoord. Zij was een Groningse zangeres en werd de Groningse nachtegaal genoemd. In de

Folkingestraat is een plakkaat aan de muur bevestigd van het huis waar ze heeft gewoond. Ik wist niet dat zij een zus had die Betsy heette en zij was de tweede Betsy waar Janke Klok over vertelde. Betsy Dornay-Culp (1883-1976) debuteerde na haar opleiding in Keulen in september 1901 met een pianoconcert in De Harmonie in Groningen, op dat moment een van de beste concertzalen in Nederland. Van de vele mooie recensies die ze kreeg is die in het Nieuwsblad van het Noorden bewaard gebleven. Na een lange carrière als solo-pianiste in binnen- en buitenland, maakte ze in 1963 haar tv-debuut met de woorden 'Nu ik tachtig ben geworden, vind ik het wel weer eens fijn om voor de mensen te spelen'.

In haar lezing besteedde Janke Klok ook aandacht aan het project Voices of Women over vrouwelijke musici en de muziek die ze speelden. De lezing was een mooi tweeluik over twee Groningse Betsy's, die elkaar misschien wel ergens in Groningen hebben ontmoet...

April – Honorair consul van Zweden Heleen van Balen en ALV

Gewoontegetrouw begon onze jaarlijkse ALV met een korte lezing. Deze keer hadden we honorair consul Heleen van Baalen bereid gevonden iets te vertellen over haar werk.

Heleen vertelt dat je naar een baan als honorair consul niet kunt solliciteren, je wordt ervoor gevraagd. Bij Heleen was dit omdat ze een uitgebreid netwerk heeft binnen het bedrijfsleven en in de onderwijswereld. Het daaropvolgende uitgebreide traject van onderzoek en screening heeft ze nauwkeurig uit de doeken gedaan. Ook haar echtgenoot ontkwam niet aan de screening... Heleen is verbonden aan de Hanze als docent-onderzoeker, heeft een eigen bedrijf in verandermanagement en bekleedt diverse functies in besturen en Raden van Commissarissen.

Het consulaat is gevestigd in het IWCN (The international Welcome Centre North). Het IWCN is de plek waar je informatie kunt halen als je als buitenlander in Nederland en specifiek in Groningen komt. Heleen speelt een rol in de bevordering van de handelsbetrekkingen tussen Zweden en Nederland. Maar ze biedt ook hulp aan burgers met bijvoorbeeld het aanvragen van een paspoort. Ze vindt het daarnaast van belang om mensen te verbinden. Door evenementen te organiseren en verschillende partijen bij elkaar aan tafel te zetten hoopt ze op kruisbestuiving van elkaars kennis en ervaring.

Nadat Heleen had verteld hoe ze honorair consul werd, heeft ze in vogelvlucht de culturele, politieke, en economische handel en wandel van Zweden toegelicht - voor SVG-leden over het algemeen bekende kost. Heleen heeft zelfs eens gedineerd met de Zweedse koning, een van de hoogtepunten in haar carrière als honorair consul.

Na de lezing hielden we onze ALV. Er zijn tijdens deze ALV (met 10 leden aanwezig en 5 afmeldingen) geen grote wijzigingen aan de orde gekomen. De financiële huishouding is weer nagekeken door onze kascommissie, dit jaar Baukje Tamminga en Jos van den Boogaard. De commissie heeft de boeken goedgekeurd en het bestuur décharge verleend. Volgend jaar bestaat de kascommissie uit Jos van den Boogaard en Janny de Weijs, met Toon Garritsen als reservelid. Ons vermogen is dit jaar wat gekrompen, vooral omdat we een nieuwe website hebben laten maken, waarvan een aantal rekeningen nog in 2025 gefactureerd zijn. De financiële positie van de vereniging is overigens nog goed op orde.

Mei – Film ‘Quisling’ in Forum

Een Scandinavische film in Forum Groningen ... altijd een goede gelegenheid om met onze leden een bescheiden activiteit te plannen. In mei draaide de Noorse film ‘Quislings Siste Dager’ en zondagmiddag 4 mei leek een geschikte tijd om daar met elkaar heen te gaan.

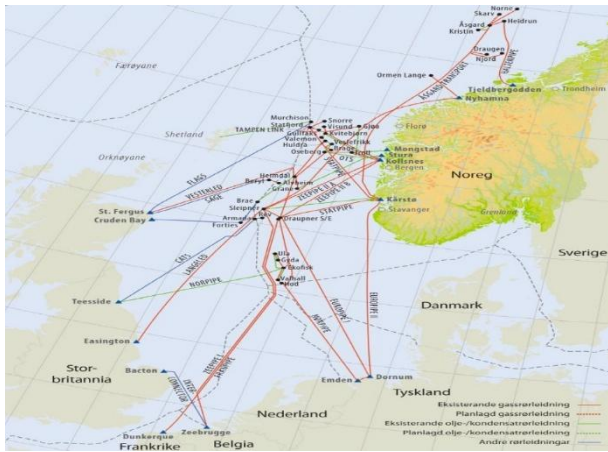

Met 12 mensen bekeken we de indringende film van Erik Poppe over Vidkun Quisling. Tijdens de Tweede Wereldoorlog trad deze man op als leider van Noorwegen, in nauwe samenwerking met de Duitse bezetter. Nu, in de eerste naoorlogse maanden, volgen we het proces van zijn veroordeling. Daarbij spelen intense vragen over goed en fout en hoe hier mee om te gaan. De bij vlagen spannende en uitstekend gecomponeerde film maakt je hier terdege van bewust. Stof tot nadenken!

Na afloop van de film hebben we nog enige tijd nagepraat over hoe we het verhaal hadden beleefd en wat de film met ons gedaan had. Met een drankje erbij in het Forum-café werd het helemaal een geslaagde verenigingsmiddag.

September – De rol van Scandinavië in de Europese energievoorziening

Op 11 september hebben we opnieuw emeritus hoogleraar energierecht Martha Roggenkamp welkom mogen heten, nadat haar lezing vorig jaar op het laatste moment moest vervallen vanwege de barre winterse weersomstandigheden.

Gelukkig had ze er geen bezwaar tegen nogmaals naar Groningen af te reizen en ons wegwijs te maken in de juridische kanten van de energievoorziening in Europa, en dan vooral de rol van Noorwegen met zijn grote gas- en olievoorraden hierin. Door haar met verve gepresenteerde verhaal over dit onderwerp en de hierbij getoonde kaarten (waar lopen de leidingen en kabels waarmee de landen met elkaar zijn verknoopt, wie heeft hier zeggenschap over), heeft zij ons laten zien wat er allemaal komt kijken bij het in goed banen leiden van onze

energievoorziening en welke juridische haken en ogen hierbij opduiken.

Ook de energietransitie kwam in de voordracht ter sprake, bijvoorbeeld: kan Noorwegen ook een rol gaan spelen in de productie en opslag van waterstof als energiebron? Of kunnen de voormalige winplaatsen op de Noordzee gebruikt worden voor CO2-opslag?

Ondanks het op het eerste gezicht moeilijke en misschien zelfs wat saaie onderwerp 'energierecht', hebben we, 12 vrouw/man sterk, de hele avond geboeid geluisterd naar een enthousiaste verteller die helemaal één leek te worden met haar onderwerp!

Oktober – Het verhaal van twee motorreizen naar Finland

Op 30 oktober kwam Guus de Rotte bij ons op bezoek, op de motor vanuit Oegstgeest ... om te vertellen over zijn motorreizen door Finland. Guus heeft als kind zes jaar in Helsinki gewoond en het land heeft een diepe indruk achtergelaten. In zijn latere leven keerde hij er dus graag en regelmatig naar terug. In 2019 en in 2023 maakte hij in zijn eentje lange motor-reizen door het land, dat hem nog steeds fascineert en waar hij heel wat kennis over heeft opgedaan. Daar wist hij boeiend over te vertellen, met tekst en indrukwekkende foto's.

De Finse historie kwam daarbij uitgebreid aan bod, de mooie en de minder mooie periodes, en vooral wat je hiervan terugvindt in kunst en (moderne) architectuur. Ook het Finse landschap is indrukwekkend, ga wat dwalen in de natuur en laat je verrassen door wat je dan tegen kunt komen - en probeer je voor te stellen hoe dat allemaal tot stand is gekomen in miljoenen jaren aan geologische processen en invloeden van de ijstijden.

Het land blijkt kortom een onderwerp waar je niet over uitgepraat raakt, door Guus kernachtig verwoord in: Finland, wat een bijzonder land en wat een bijzonder volk !

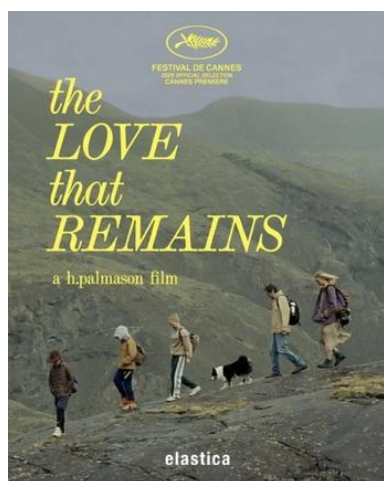
November – Film 'Ástin sem eftir er' op Noordelijk Filmfestival

Sommige tradities moet je gewoon in ere houden. Vooral als ze aangenaam zijn en de sociale cohesie versterken van bijvoorbeeld verenigingen zoals de onze. Het Noordelijk Filmfestival, dat dit keer van 5 tot en met 9 november gehouden werd, is hiervan een goed voorbeeld.

Het is een ware onderdompeling in de meest recente Noordse films en je bent daarna weer helemaal up-to-date. Naast films uit Denemarken, Noorwegen en Zweden, worden ook films uit IJsland, Finland, Groenland en de Baltische staten vertoond. Bijna een week lang films kijken, boeiend, maar het neemt wel veel tijd. Daarom koos de Scandinavische vereniging een film uit om samen naar te kijken. We namen met een aantal mensen de trein en kwamen ook nog andere leden tegen in Leeuwarden die op eigen gelegenheid waren gegaan.

De gekozen film was de IJslandse film *Ástin sem eftir er* (The Love That Remains) op vrijdag 7 november. The Love That Remains is een mooie en ook een beetje een raadselachtige film. De film wordt beschreven als een familiedrama, dat een jaar uit het leven van een gezin in beeld brengt terwijl de ouders in scheiding liggen. The Love That Remains werd geschreven en geregisseerd door Hlynur Pálmason, met in de hoofdrollen Saga Garðarsdóttir (Anna) en Sverrir Guðnason (Magnus). De film werd dit jaar uitgebracht en had zijn wereldpremière op het festival van Cannes.

Leuk detail: de hond van de familie, Panda, kreeg in Cannes de Palm Dog Award!

Het verhaal begint met een vrij realistische beschrijving van de frictie en pijn tussen Anna en Magnus en hoe de kinderen (in werkelijkheid de kinderen van regisseur Pálmason zelf), daarop reageren. Gaandeweg wordt de film steeds absurdistischer. Anna is kunstenares en krijgt op een gegeven moment een pedante galeriehouder op bezoek. Uiteindelijk wil hij haar kunst niet in zijn galerie opnemen en Anna wenst hem zonder dat hij het hoort, 'go to hell' toe. Het kleine vliegtuigje stort na het opstijgen voor haar ogen in de IJslandse wateren neer, maar het is onduidelijk of dit echt gebeurt of dat ze haar wensdroom waarheid ziet worden. In de rest van de film wordt er niet meer van gerept.

Later in de film schiet een van de zoons zijn broer met pijl en boog neer. De gewonde zoon wordt in het ziekenhuis opgenomen. Magnus die op zee op een grote vistrailer zit, moet met spoed naar huis en wordt vastgebonden op een vlot op zee neergelaten. Een andere vistrailer is op weg naar huis en heeft de coördinaten gekregen. Dat schip zal hem oppikken. In de film is het onduidelijk of dat gebeurt, maar we zien Magnus wel naar huis terugkeren in een spookachtige scene.

De beelden van het IJslandse landschap vonden we magistraal. Daar waren we het over eens. Over de interpretatie van de onwerkelijke gebeurtenissen kan natuurlijk altijd getwist worden. Dat deden we na afloop onder het genot van een drankje in het theatercafé.

Op dit moment draait de film in Forum Groningen, dus wie hem nog wil zien...

December – Lucia en Zweedse Kerstmarkt

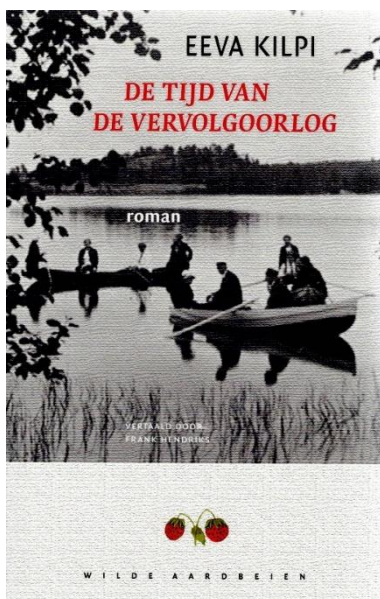
December is de maand van de vele feesten en activiteiten, en de Scandinavische Vereniging heeft daar natuurlijk aan mee gedaan. Dat begon op 9 december met onze al bijna traditionele Lucia-viering. Een koortje, samengesteld en geleid door Ester Jiresch (en met deelname van twee van onze bestuursleden...), bracht een aantal toepasselijke liederen ten gehore. Daarna probeerden we naar beste kunnen het Lucia-lied mee te zingen, dronken we glögg en aten we pepparkakor, en konden we met oude en nieuwe bekenden nog gezellig napraten.

Later in december heeft de vereniging zich laten zien op de Zweedse Kerstmarkt in de Suikerfabriek te Groningen, ook al een traditie. Met een kraam vol tweedehands boeken en een stapel van onze nieuwe flyers, hebben we daar twee dagen de bezoekers van de markt ontvangen, gesproken en enthousiast proberen te maken voor onze vereniging. Bijzonder te ervaren hoeveel mensen er bij zo'n gelegenheid samen komen die onze 'passie voor Scandinavië' delen en daar maar wat graag over vertellen. Boeiende gesprekken levert dat op!

Met de verkoop van een kleine 100 boeken en de aanmelding van zeker vijf nieuwe leden kan ook deze kerstmarkt weer als een geslaagde activiteit voor de SVG de 'boeken' in gaan.

Eeva Kilpi

Dit jaar verscheen bij uitgeverij Wilde Aardbeien de vertaling van het derde deel van de trilogie van Eeva Kilpi, 'De tijd van de vervolgoorlog', vertaald door Frank Hendriks. De autobiografische trilogie speelt zich af in de periode van de oorlogen tussen Finland en Rusland in de jaren 1939-1944, die de Finse schrijfster als jong meisje meemaakte.

Zoals al eerder gezegd: een met veel gevoel geschreven en goed vertaald verhaal, dat inzicht geeft in het leven van een meisje in een moeilijke en voor haar onbegrijpelijke tijd. En een verhaal dat tegelijk heel informatief is - wat weten Nederlanders nu van deze oorlogsjaren in Finland? Ook door de Finnen zelf wordt het trouwens als een baanbrekend verhaal gezien, dat deze donkere periode voor het land in een nieuw daglicht zet.

Wij mogen van de uitgever opnieuw een exemplaar van dit boek verloten onder onze leden. Dus laat het ons even weten als je

mee wilt doen in deze verloting. Tijdens een van onze avonden in 2026 kunnen we dan het boek aan de winnaar uitreiken.

Het Scandinaviëgevoel van ...

Henriëtte van der Noord, lid van de SVG sinds december 2022.

Wie is Henriëtte? Henriëtte woont in Groningen en heeft op haar 60e een carrièreswitch gemaakt. Na werkzaam te zijn geweest voor Wolters-Noordhoff en in het speciaal onderwijs, heeft ze een opleiding tot reisleader gevolgd. Momenteel is ze zzp'er en wordt ze ingehuurd door reisorganisaties als Nordic Pilgrim, Veenstra reizen (als reisleader in vooral Engeland en Scandinavië) en Agro Natura (als chauffeur, wandelgids en kok in Engeland en Scandinavië).

Hoe ben je fan geworden van Scandinavië?

Henriëtte is een echte wandelaar en liep vele malen een wandelgroepsreis in Scandinavië zowel in de zomer als in de winter. Ze houdt enorm van de ongereptheid en de weidsheid en werd er echt verliefd op. Eén van de eerste reizen die ze als reisleader deed, was voor Fru Amundsen, dat alleen reizen verzorgde naar Noorwegen. Hier ligt dan ook vooral haar hart.

Voor dit reisbureau heeft ze in 2022 reizen verzorgd naar de Vesterålen en de Lofoten, een reis naar het Noorderlicht, het achterland van Bergen, een pelgrimstocht (Dovre – Trondheim) en een reis rond Peer Gynt in Rondane (waar Henrik Ibsen het verhaal heeft geschreven). Deze reis werkte toe naar het festival van Peer Gynt, een echt Noors gebeuren. Met veel enthousiasme vertelt Henriëtte over alle reizen waar ze aan heeft meegewerkt, hetzij als (wandel-)gids, hetzij als chauffeur annex kok.

Favoriete plaats:

Henriëtte heeft als favoriete plekken Rondane, de Lofoten (bijvoorbeeld Laukvik: prachtig in september met de herfstkleuren en dan grote kans op Noorderlicht). Maar ook Rauland en omgeving en de Hardangervidda is prachtig, vooral in de winter.

Favoriete woord:

Dit zal u niet verbazen: friluftsliv. Buitenleven en alles wat daarbij hoort. En fjelltid: in de bergen zijn.

Favoriete boek:

Henriëtte noemt er twee. Als eerste “Het boek Dina” van Herbjørg Wassmo. Maar ook “Kristin Lavransdotter” van de auteur Sigrid Undset. In deze historische roman worden veel plekken beschreven in Noorwegen, onder andere de boerderij waar Kristin opgroeit en die langs het Olavspad (de pelgrimstocht) ligt.

Favoriete film:

Dit is de film Arctic met Mads Mikkelsen. In de film speelt Mikkelsen een man die op de Noordpool gestrand is nadat hij met zijn vliegtuigje is gecrasht. Hij moet zien te overleven, maar wanneer een helikopter neerstort en een zwaargewonde vrouw achterlaat, realiseert hij zich dat hij zijn relatief veilige kamp moet verlaten om haar te redden. Hij trekt de woestenij in en probeert de vrouw te redden. De beelden van het desolate landschap zijn prachtig.

Favoriete muziek:

Henriëtte vindt de muziek van de Peer Gynt Suite van Edvard Grieg prachtig. Meerdere stukken brengen haar terug in het land van Peer Gynt: Morgenstimmung en Solveigs sang.

Favoriete gerecht:

Henriëtte heeft meer favoriete gerechten. Ze is dol op wafels, bijvoorbeeld met geitenkaas, honing en munt (de hartige versie dus), maar ook met brunost of room en jam. Tijdens een aantal reizen werkte ze als kok en bij de reizen van Fru Amundsen stond altijd rendier op het menu in Noorwegen (reinskav met room en champignons). Maar ook sitronfromasj is een van Henriëttes favorieten. Of aardappelpuree met knolselderij en rømme (in Noorwegen gaat overal rømme doorheen...).

Haar recept voor de Noorse citroenmousse, geleend van Fru Amundsen, volgt hierna.

Recept Sitronfromasj (uit het receptenboekje van Fru Amundsen)

Ingrediënten:

- 4 blaadjes gelatine
- 1 theelepel geraspte citroenschil
- 0,5 dl versgeperst citroensap
- 3 eieren
- 100 g suiker
- 1,5 dl slagroom

Bereiding:

- Borstel de citroen schoon en rasp de schil
- Week de gelatineblaadjes in koud water, knijp de blaadjes uit. Verwarm het citroensap en los (van het vuur af) de gelatineblaadjes op in het citroensap. Voeg de rasp toe
- Klop de eieren met de suiker wit en romig, blijf minstens 10 minuten kloppen
- Klop de slagroom stijf
- Meng de opgeloste gelatine door het eiermengsel en schep de slagroom er door
- Verdeel de sitronfromasj over dessertschaaltjes
- Garneer eventueel met blauwe bessen of bosbessen

Vooruitblik op 2026

Een aantal van onze activiteiten in het voorjaar van 2026 zijn bekend (onder voorbehoud uiteraard). Noteert u alvast deze data?

- Op donderdag 29 januari is onze gebruikelijke januari-filmavond, dit keer met de film Den Danske Pige (The Danish Girl), een film van Tom Hooper uit 2015 gebaseerd op het boek met dezelfde titel van David Ebershoff
- Op donderdag 12 maart komt professor Hanno Brand, gespecialiseerd in middeleeuwse geschiedenis en voormalig directeur van de Fryske Akademie, een lezing houden over de geschiedenis van de Hanze
- Op dinsdag 14 april houden we zoals gebruikelijk onze Algemene Ledenvergadering. De avond zal verrijkt worden met een korte presentatie over het organiseren van reizen naar Scandinavië, door Nordic Pilgrim

Het lidmaatschap van de Scandinavische Vereniging Groningen biedt u de mogelijkheid onze lezingen gratis bij te wonen (dat zijn er circa zes per jaar).

Daarnaast geven we u incidenteel kortingen op entreprijzen van bijvoorbeeld de Zweedse Kerstmarkt en andere voorkomende activiteiten.

En u steunt ons in het onder de aandacht brengen van de Noord-Europese landen en culturen.

De prijzen voor het lidmaatschap in 2026 zijn:

€ 17,50 voor individuele leden, €30,00 voor paren, €12,50 voor studenten.

U ontvangt in de loop van het jaar van de penningmeester een betalingsverzoek.

En mocht u de contributie voor 2025 nog niet voldaan hebben, wilt u dat dan alsnog doen?

COLOFON

Dit blad is een uitgave van de Scandinavische Vereniging Groningen.

De redactie bestaat uit het bestuur van de Scandinavische Vereniging:

Christa Nagel (voorzitter), Frank Houwaard (secretaris en penningmeester),
Petra Broomans en Trijntje Buma.

Het blad wordt gratis verspreid onder de leden van de Vereniging.

Scandinavische Vereniging Groningen

@ScandVerGron

mail@scandinavischevereniginggroningen.nl

ScandinavischeVerGroningen

www.scandinavischevereniginggroningen.nl

Gott nytt år | Godt nytt år | Godt nytår

Hyvää uutta vuotta | Gleðilegt nýtt ár

Gott nýggjár | Buorre ođđa jahki